KälarneNytt

En tidning för Kälarnebygden årgång 22 nr 5
Okt 2026

Höst och ruskväder och inte långt till advent och jul.
I det här numret får ni bland annat ett försenat reportage från skolans läsårs-avslutning i våras och information om kommande julmarknader.
Redaktören

Betala med Swish

123-646 20 71

Kälarnebygdens ek.

swish®

Du som vill stödja och utveckla Kälarnebygdens ek. förening har nu möjlighet att via Swish och QR-koden enkelt ge ditt ekonomiska bidrag.
Ditt bidrag betyder att vi står bättre rustade när vi tillsammans förbättrar livet och villkoren i Kälarnebygden. Tack!

Styrelsen

Denna tidning sponsras av Tommy Olssons El AB.

Det närmar sig!

Den 10 dec, kl.16-19 går årets julmarknad av stapeln.

Hjärtligt välkomna!

Vill du sälja något eller ställa ut produkter?

Ring 070-2384141 eller mail:

kalarnebygdensforening@gmail.com

(I nästa nummer nästa nummer av KälarneNytt kommer mer spikat schema, knallar mm)

KälarneNytt 2027

Stoppdatum och utgivning av KälarneNytt 2027:

Nr månad	Stoppdatum	Utgivning cirka
1 jan	25/1	1/2
2 mar	22/3	29/3
3 maj	17/5	24/5
4 aug	23/8	30/8
5 okt	18/10	25/10
6 dec	22/11	29/11

Mysteriet Thilda

Den här historien startar med ett mystiskt dokument i form av ett auktionsprotokoll från den 26 oktober 1903 där det står att läsa att kvarlåtenskapen efter Thilda Andersson auktionerades. Platsen var Karlsgård i Sörbygden. Mysteriet är att Thilda aldrig har existerat, eller har hon?

I Karlsgård fanns det på den här tiden en gård med två Andersson, Ingrid Brita och brodern Erik. Han hade tagit över gården just detta år efter fadern Anders som hade avlidit tre månader efter en son som även han hette Anders. Under den här tiden var det vanligt att äldste sonen fick samma namn som fadern vilket gör det förvirrande att hitta rätt i gamla dokument. Det måste vara betydligt enklare på landsbygden i Vietnam där barn får namn efter nummer i den ordning de är födda!

Två av deras bröder hade utvandrat till Nordamerika. Hade det funnits fler i hushållet så borde de ha funnits i kyrkböckerna där allt husfolk noterades, inklusive pigor och oäkta barn. Ingenstans finns Thilda Andersson. Det förefaller även osannolikt att tre personer avled på samma gård under samma år utan att det finns noterat någonstans. De olika tidpunkterna talar mot en epidemi och ingen sådan härjade 1903. Bygden hade drabbats av Ryska snuvan 1889-1892 och Spanska sjukan skulle gå 1918.

Sökandet efter svaret på mysteriet leder till granngården och år 1899. Då arbetade Erik som dräng där. Gården ägdes av Eriks bror Jonas som hade köpt gården 1897 tillsammans med fadern Anders. Gårdens piga hette Mathilda Justina Andersdotter och var född 1874/06/06 i Bräcke. Därifrån flyttade hon 1895 till Staafs gård i Åmyrriset utanför Sörbygden där hon arbetade som piga. Året efter arbetade Mathilda hos bagare Westberg i Kälarne. Sedan 1898 var hon piga på Eriks brors gård. Att arbeta som piga var slitsamt och det var vanligt att pigor sökte sig vidare efter ett år, just efter slåttern.
År 1899 avled hon i det som då kallades sockersjuka. Insulinets upptäckt låg två decennium framåt i tiden, något som skulle ge upptäckarna Nobelpriset 1923.
Mathilda hade en oäkta dotter, Karolina Linnea, född 1895/01/06. Några dagar efter att Mathilda hade avlidit gjorde Erik det rätta och erkände sig vara fader till barnet

inför Axel Edvard Lindahl, dåvarande komminister i Hällesjö socken. Erik hade nog sett till att hålla henne och dottern nära sig i bygden.

Erik var nu ensam med ett barn att ta hand om och 1903 när hans far och äldre bror avled så hade han även gården att sköta. Bouppteckning efter Eriks fader Anders gjordes den 14 oktober. Nu var det hög tid att ordna upp med arv och räkenskaper och två veckor senare hölls auktionen efter Thilda Andersson. Hennes kvarlåtenskap bestod helt av kläder, inklusive barnkläder, vilket var nyckeln till mysteriet. Det var alltså Mathilda Andersdotter som dolde sig bakom namnet!

Antagligen kallades hon för Thilda, men Andersson hette hon aldrig eftersom hon och Erik aldrig var gifta. Erik köpte själv några kläder till Karolina på auktionen. Andra köpare var bland andra den siste rotesoldaten i Revsunds kompani Sven Petter Jönsson (min morfars morfar) och Eriks svägerska Kristina, vilket visar att kvinnor nu började agera mer självständigt i samhället. Någon bouppteckning efter Thilda har jag inte hittat.

Erik som aldrig gifte sig skulle få en dotter till, Ingrid Viola. Han skulle komma att bo på gården Änge i hela sitt liv tillsammans med dottern Karolina som sin hushållerska. Därmed är mysteriet Thilda löst!

Henrik Sjöberg

Tack vare våra barn som säljer majblommor varje vår, kan vi i majblommeföreningen i Kälarne dela ut ekonomiskt stöd till barn i familjer där behovet finns. Föräldrar eller anhöriga kan söka stöd, det kan vara till exempel till kläder, vinterutrustning eller en fritidsaktivitet.

Du kan göra en ansökan via blankett som finns på skolan, Ånäsets förskola och Lek och bus. Du kan även maila: kalarne@majblommeforening.se

En nyhet är att det går att söka digitalt via majblomman.se, sök ekonomiskt stöd. Välj Jämtlands län och därefter Kälarne majblommeförening.

Hälsningar från Anna Sjöstrand, Caroline Samuelsson, Lena Lindgren och Ida Valter

Att avsluta ett läsår

Förmiddagen

För andra året i rad arrangerade lärarkollegiet på högstadiet i Kälarne skola en kombinerad studie- och friluftsdag i samarbete med lokala aktörer under den sista skolveckan på läsåret. I år provade vi även en förlängd skoldag, då vi ville avsluta läsåret med gemensam dans och middag.

I Kälarnebygden finns stora möjligheter att skapa lärmiljöer både på skolan, men även ute i samhället. Det finns så mycket estetisk kompetens bland människor som bor här, som vi ska ta tillvara på. Under fjolåret välkomnades eleverna till Övsjö bygdegård där de bland annat fick besöka konstparken, och familjen Källström som visade och inspirerade med sin bildkonst.

I år hade vi återbruk och gamla traditioner som tema. Dagen, och det eleverna skulle få prova på var inget “hitte på bara för att göra något annat”. Utan vi lärare planerar alltid våra lektioner utifrån läroplanen. I läroplanen kopplas återbruk starkt till både miljö och skapande:

- **Hållbar utveckling:** Undervisningen ska främja positiv framtidstro och lära barn och elever hur material kan återvinnas och återanvändas för att minska resursförbrukningen.
- **Skapande och estetik:** Att använda spillmaterial och återbruksföremål stimulerar kreativitet, fantasi och kommunikation. Det ger också barnen möjlighet att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer.
- **Kritiskt tänkande:** Genom att undersöka och reflektera över materialens livscykel utvecklas förmågan att göra medvetna och hållbara val.

I år hade vi tagit kontakt med några personer i Västanede som vi ser har kunskaper som kan gagna elevernas fortsatta lärande.

Vi kontaktade Stefan Danielsson som har en egen smedja hemma, och är duktig på att bland annat skapa knivar och yxor av spillmaterial (slöjdämnet). Lars Hennissen visade sitt sågverk, och hur man förädlar eget virke (teknik/ slöjd). Vi fick låna Västanede bakstuga, där alla fick prova på att baka tunnbröd (hemkunskap).

En tipsrunda med frågor rörande aktuella ämnen i skolan fanns också för att alla skulle få röra på sig (samhällskunskap). Det fanns även möjlighet att måla ett minne man förknippande med dagen (bild).

Vi hade en himla tur med vädret, och eleverna kunde välja att gå eller cykla till Västanede (idrott och hälsa). Sedan fick de gå till de olika stationerna som skapats.

Lunch serverades på plats i samarbete med skolbespisningen från Hotell Östjämten.

<u>Eftermiddag och kväll</u>
När vi var tillbaka på skolan igen stod dans (idrott och hälsa) och matlagning (hemkunskap) på schemat. Eleverna fick träffa uppskattade Bea Backlund igen. Under två timmar blev det dansträning i bugg, foxtrot och gammeldans.

Sedan åt alla elever en uppskattad gemensam middag. Under kvällen, kl 18-20 var det allmän dans där Bea skapat en fantastisk spellista där eleverna kunde dansa till alla olika stilar.

Vi trodde eleverna skulle vara trötta efter den långa dagen. Men istället var det full fart och i princip alla deltog, dansade och såg ut att ha jätteroligt tillsammans med varandra. Som kompensation för den förlängda dagen var eleverna lediga nästkommande skoldag. Detta var godkänt av vår rektor Lars Torin.

Vi vill rikta ett stort tack till alla som gjorde denna dag möjlig!
Eleverna, Lars Hennissen, Stefan Danielsson, Hotell Östjämten och Bea Backlund.

Lärarna på högstadiet
Pernilla, Camilla, Helen, Mimmi, Jocke, Lill, Li, Eddie

Rotsjö

Rotsjö ligger i Nyhems socken, men har postdress Kälarne. Idag finns inga bofasta i Rotsjö, men under några veckor varje sommar blommar byn upp. Då kommer folk från hela landet och de städar och klipper gräs, de ordnar sommarkafé med loppis, de har pubkväll, årsmöte och fest för medlemmarna i byalaget.

Byns gemensamma festlokal Festat blev färdig 2008 och ligger mitt i byn. Namnet anspelar på gårdsnamn i byn; Västat, Narat och Ystat.

När festlokalen var klar började byborna anordna sommarkafé och under några år ingick både allsångskväll och gudstjänst i Rotsjöveckans evenemang.

Festat

Peter Knutsson bland gästerna på sommarkaféet

Ebba Knutsson

Trots att ingen bor permanent i Rotsjö finns det ett byalag och en styrelse som består av ordförande Ebba Knutsson, Uppsala och ledamöterna Mats Alström, Hofors, Kent Jonsson, Huddinge, Peter Knutsson, Östersund, Karin Hammarberg, Malmö.

Jag besökte som vanligt sommarkaféet i somras, mycket folk, gott fika och många trevliga samtal.

Sommarkaféet i Rotsjö är väl värt ett besök, så passa på nästa sommar!

Redaktören

CAL

CALLANS TRÄ AB

Martin Trostemo
Virkesinköpare
Jämtland/Ragunda
070-375 44 52
martin@callanstra.se

Jonas Engman
Virkesinköpare
Västernorrland
070-375 44 16
jonas@callanstra.se

Larry Poromaa
Inköpsansvarig
070-375 42 32
larry@callanstra.se

Håkan Molin
Virkesinköpare
Ånge
070-375 44 60
hakan@callanstra.se

Callans när det gäller skog

PEFC
Callans Trä AB sköter skogen enligt PEFCs certifieringskrav
www.pefc.co.uk

FSC
www.fsc.org
FSC® C001895
The mark of responsible forestry

Familjeföretaget Callans Trä AB är beläget i ett av världens bästa växtområden för gran och tall. Här i Skandinavien har uppskattningen av boende i äkta trämiljö varit stor sedan urminnes tider. Våra naturliga råvaror har en viktig nyckelroll i att bygga ett biobaserat, miljövänligt och hållbart samhälle

0691-66 20 00
www.callanstra.se

Ryska snuvan

Känner du till Ryska snuvan? Vid ett besök på kyrkogården vid Ljungå kapell berättade Karl-Ove Söderberg som är vaktmästare där, om några gravar, där de begravda hade drabbats av just Ryska snuvan. Det var en influensaepidemi som började 1889 och spred sig snabbt över hela jorden, trots att det inte fanns något flyg på den tiden, men järnvägsnätet var väl utbyggt och det tog dessutom bara en vecka att resa till Amerika. Sverige drabbades hårt och totalt i världen dog uppskattningsvis en miljon människor under epidemin mellan 1889-1892.

Jazzåblues
Kälarne Jazz- och bluesklubb

Höstmusik!

Hotell Östjemten, Kälarne, 13 november, kl 19.

Bluesboomers

Inträde: medlemmar 140 kr och icke medlemmar 170 kr.

Förköp av biljetter och fika 5 - 11/11, tel 070-364 81 05

Det går förstås också att lösa inträde direkt i lokalen.

Välkommen!

JULMARKNAD ÖVSJÖ BYGDEGÅRD

Lördag 14 november Kl 11 - 15

Bordsbokning genom Marie Källström tel 070-7670644

JULMARKNAD PÅ TOSSENGÅRD I SÖRBYGDEN

Lördag 28 november Kl 11 - 14

Bordsbokning till Ingegerd Nilsson tel 073-0582180

Ett stort tack

till alla i Kälarneområdet som skänkt priser eller i övrigt på olika sätt bidragit med pengar till insamlingen för Världens barn 2026!

Genom de olika initiativen, Gå för världens barn, försäljning av korv och fika, lotterier och insamlingsbössor, har vi t o m den 18/10 bidragit med **6160 kronor till Världens barn-insamlingen.**

Kommunkampen fortsätter, så det går att lämna bidrag i bössorna på ICA och Kupan t o m den 15 november.

ABF Bräcke, PRO, IOGT-NTO, Hällesjö-Håsjö församling, Röda Korset Kälarne.

Kälarne Herrklubb inbjuder

till matlagningskurs

50-års jubileum 1977 – 2027

Välkommen till trivsam gemenskap och god mat och dryck!

Kursstart 13/11 på Hemkunskapen, Kälarne skola

Begränsat antal platser

Sista anmälningsdag 6/11

Anmälan till:

Lars Bengtsson 070-325 43 66

Per-Erik Eriksson 070-595 20 25

VÄLKOMMEN!

Vi behöver sponsorer!!

Arbetet med tidningen KälarneNytt samt distributionen sker helt ideellt, men vi har kostnader för tryckning. För att hjälpa till kan vem som helst sponsra ett nummer av tidningen och få sitt namn
eller företagets namn på första sidan som sponsor av tidningen. Kostnaden för att bli sponsor är 2000 kronor.
Hjälp bygden och föreningen att finansiera ett nummer av KälarneNytt!
Den som anmäler intresse för att sponsra sätts upp på väntelista och faktureras när det blir aktuellt.
Ring Oddbjörn Ericsson 070-364 81 05 eller maila biod.ericsson@telia.com

Medlemsinformation Kälarnebygdens ek förening
Du kan betala via bankgiro 5404-9606 eller
swisha till nummer 123 646 20 71, OBS, ange avsändare!

Genom att vara medlem stöder Du föreningens ambitioner att verka för en positiv utveckling för Kälarnebygdens invånare, företag och föreningar.
För att bli medlem betalar Du/Ni en engångsinsats och en årlig medlemsavgift.

	Enskild	Familj	Förening	Företag
Insats (engångs-)	50 kr	100 kr	100 kr	500 kr
Årlig medlemsavgift	100 kr	150 kr	100 kr	200 kr

Annonspriser KälarneNytt:
Helsida 1000 kr, halvsida 500 kr, kvartssida 250 kr, tredjedels sida 330 kr

Se och läs KälarneNytt i färg på kalarnenytt.se

KälarneNytt nr 5-26, manusstopp 23/11, utkommer ca 30/11.

Redaktör Oddbjörn Ericsson, 070-364 81 05, biod.ericsson@telia.com
Ordförande i Kälarnebygdens förening: Michael Löfgren, 070-666 56 74 eller 0696-403 01 (hem), michael.lofgren@poles.se